

Accidents per allau de neu a l'Estat Espanyol

Temporada 2007-2008

Mª Carmen Miranda Parlon i Pere Rodés i Muñoz. Registro Estatal de Accidentes por Alud. Vocalia de aludes de la Sociedad Española de Medicina y Auxilio en Montaña

Breu introducció climatològica a l'hivern-primavera 2007-2008

Segons l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET) i la premsa, el període hivernal de 2007-2008, ha estat marcat per uns mesos de desembre, gener i febrer càlids. Es podria parlar fins i tot d'“absència de temps hivernal”, ja que ens hem trobat a la península Ibèrica amb unes temperatures pròpies de primavera (càlides a extremadament càlides segons la zona peninsular), amb poques precipitacions, tant líquides com sòlides. Amb la qual cosa els mitjans de comunicació han creat una certa alarma social.

D'igual manera que el període hivernal, els mesos de primavera, de març a maig de 2008, han estat uns mesos amb predomini de temperatures càlides (pròpies de l'estació primaveral), destacant el mes d'abril, que fou extremadament càlid en algunes zones de la mediterrània. Malgrat tot, a principis de març una nevada va col·lapsar les carreteres pirinenques, el 22 de març un altre temporal de fred i neu augmentà el gruix del mantell nival; el 20 d'abril una important nevada deixà coberta, amb un considerable gruix de neu, la estació d'esquí de Sierra Nevada a on la cota de neu va baixar fins els 1500 metres.

En quant a precipitacions, la primavera de 2008, ha estat molt humi-

da, destacant el mes de maig, essent molt plujós en pràcticament en tota la península.

Aquesta situació climatològica, fa que la temporada de neu 2007-2008 hagi estat, en conjunt, una temporada suau, amb poques precipitacions sòlides, però millor si la comparem amb la temporada anterior 2006-2007.

Accidents per allau. Temporada 2007-2008

Amb aquestes circumstàncies climàtiques, des del mes de desembre de 2007 fins el mes de juny 2008, a la península s'han registrat un total de 12 accidents per allau de neu, entre els que hem de lamentar pèrdues de vides humanes.

Aquestes dades són les registrades pel Registro Estatal de Accidentes por Alud, dels que n'ha tingut alguna notícia o informació, i com diuen els companys de l'ANENA, potser no són tots els que s'han produït.

El Registro Estatal de Accidentes por Alud, és un ens sense finalitat

de lucre que es dedica a recollir tota aquella informació sobre la neu i les allaus a l'estat espanyol. Registra tots aquells accidents per allau de neu, dels que arriba a tenir alguna notícia, en totes les serralades espanyoles que afectin a persones de qualsevol autonomia o nacionalitat així com dels accidents per allaus que afectin a ciutadans de l'estat espanyol a Andorra i el Pirineu francès, a fi i efecte d'augmentar les dades de víctimes de cara a la formació que cal fer, sobre aquesta temàtica dins el territori espanyol. Disposa d'una biblioteca sobre temes específics de neu i allaus. Realitza cursos de formació a la carta.

A la taula 1, s'observa el nombre de persones involucrades i les conseqüències en els dotze accidents per allaus enregistrats aquesta temporada.

De les dades anteriors, fer menció especial a l'accident ocorregut en el Pic d'Estaragne en el Massís del Néouvielle, al Pirineu francès, on un grup de barcelonins es va veure sorprès per

Taula 1. Persones involucrades en els accidents per allaus enregistrats la temporada 2007-2008

Persones/Grup	Atrapades	Enterrades	Mortes	Ferides	Il·leses
24	10	8	6	3	15

Taula 2. Persones involucrades en els accident al Pic d'Estaragne en el Massís del Néouvielle, al Pirineu Francès

Persones/Grup	Atrapades	Enterrades	Mortes	Ferides	Il·leses
5	1	1	1	0	4

Taula 3. Detalls dels accidents per allaus enregistrats la temporada 2007-2008

Data	Lloc	Serralada	Activitat	Conseqüències
14/12/2008	Zona del Malh Blanc	Val d'Aran	Surf de muntanya	Ferit d'una distensió als tendons del peu dret, després de patir una caiguda a causa del desprendiment de l'allau de neu.
04/01/2008	La Mina del Pico Anayet	Pirineu Aragonès	Esquí fora pista	Tres dels cinc integrants del grup, varen morir al quedar sepultats per la neu, els altres dos membres del grup resultaren il·lesos.
04/02/2008	Estació d'esquí Cerler	Pirineu Aragonès		Allau de neu registrat en una zona fora de pistes de l'estació d'esquí de Cerler. Sense víctimes ni persones involucrades, però es varen realitzar tasques de rescat pels GREIM de la Guardia Civil.
27/02/2008	Pico de Elorrieta	Sierra Nevada	Esquí de muntanya	Grup de quatre persones, morint una de elles sepultada sota 3 metres de neu per una allau, els altres tres integrants il·lesos.
22/03/2008	Entre cabaña Veronica i la Vueltona	Picos de Europa	Muntanyisme	El guarda del refugi de Cabaña Veronica, acompanyava a uns excursionistes fins l'estació superior del telefèric de Fuente dé, quan va ser enterrat parcialment per una allau de neu. Sense conseqüències.
03/04/2008	Montanya Tesol de Son	Pirineu Lleida	Esquí de muntanya	Moren dos dels integrants d'un grup de tres persones, restant el tercer il·lès.
12/04/2008	Pico Tesorero	Picos de Europa	Esquí de muntanya	Dos persones queden sepultades fins al cap, sortint il·leses i pels seus propis medis.
12/04/2008	Pico de la Padiorna	Picos de Europa	Esquí de muntanya	Grup de dues persones atrapades per una allau de neu, quedant una de elles ferida lleu i l'altre il·lesa.
12/04/2008	Vessant sur collado Horcados Rojos	Picos de Europa	Muntanyisme	Una persona il·lesa.
13/04/2008	Glacera del Aneto	Pirineu Aragonès	Esquí de muntanya	Dues persones. Una d'elles trenca una placa que l'arrosegua uns 20 m. Cap ferit. Perdua de material.
21/06/2008	Glacera del Aneto	Pirineu Aragonès	Desconeguda	Una persona és arrossegada per una allau, quedant ferida lleu.
22/06/2008	Pico de Estaragne (Massis del Neouvielle)	Pirineu Francès	Esquí de muntanya	Grup de cinc persones, una de elles mor al quedar atrapada i ser arrossegada uns 300 metres per la neu. La resta del grup resulta il·lès...

una allau de neu, i en el que va morir una barcelonesa d'origen alemany. A la taula 2 podem veure les dades referents a aquest accident.

A la taula 3 detallem data, lloc, serralada, tipus activitat desenvolupada i conseqüències de l'allau.

Rescat

En general la majoria dels rescats foren realitzats pels propis companys. En dues ocasions intervingueren els Pompiers dera Val d'Aran, en altres dues ocasions els Grupos de Resca-

te de la Guardia Civil, en una altra ocasió (Cerler) el grup de Benasque va haver de sondejar i rastrejar la zona d'una allau, sense víctimes, i encara en una altra ocasió (Picos de Europa) dos membres de la Guardia Civil del grup de Potes, estant lliures de servei varen acudir a un accident sense haver d'intervenir, ja que les víctimes havien sortit pels seus propis mitjans. Òbviament, en el rescat del Néouvielle, va actuar el Peloton de la Gendarmerie de Haute Montagne (PGHM).

A manera informativa, és interessant fer observar les conseqüències de l'allau de neu ocorreguda el 24 d'abril de 2008, prop de Sallent de Gállego (Osca), concretament en el pico de Musales, de 2.654 metres d'altitud, a on la neu acumulada es convertí en una espectacular allau de neu que arrasà amb tot el que va trobar al seu camí. A Internet hi ha fotografies d'aquesta allau impressionant, a diverses pàgines web. ●